

trošenje budžetskih sredstava i značajan uticaj političkih stranaka na rad nacionalnih saveta imali su negativan efekat u javnosti.

Nacionalni saveti nacionalnih manjina prepoznali su u Zaštitniku građana i Pokrajinskom ombudsmanu partnera u nastojanjima da se dosledno sprovode zakonske odredbe o čemu govori veliki broj pritužbi koji su nacionalni saveti uputili ovim nezavisnim telima kao i broj preporuka koje su ova nezavisna tela uputila organima uprave.

2. Romska zajednica. – Romi spadaju u najugroženiju kategoriju stanovnika u Srbiji. Tokom 2014. započete su pripreme za izradu nove Strategije za unapređivanje položaja Roma. Konstituisan je Nacionalni savet romske nacionalne manjine.

Na izborima je izlaznost bila manja nego prethodnog puta, ali je u biračke spiskove upisan veći broj pripadnika romske manjine. Upis većeg broja Roma u poseban birački spisak predstavlja veliki uspeh i pre svega je posledica kampanja romskog civilnog sektora.

Zakonske odredbe za upisivanje „pravno nevidljivih lica“ sprovode se i daju ohrabrujuće rezultate ali i dalje nedovoljno brzo i efikasno. Do sada je više od 20.000 Roma upisano u matične knjige. Međutim, zakonske odredbe kojima se omogućava da se centri za socijalni rad koriste kao privremena adresa za potrebe prijavljivanja, nedosledno se primenjuju širom zemlje.

Diskriminacija Roma zastupljena je u mnogim segmentima života. Česta je diskriminacija Roma pri zapošljavanju. Obrazovni sistem je Romima teško dostupan, a sa diskriminacijom se sreću na svakom koraku svog školovanja. Stopa napuštanja škole kada su u pitanju romska deca i dalje je visoka. Procenat dece romske nacionalnosti srednjoškolskog uzrasta koja trenutno pohađaju srednju ili visoku školu je 21,6 procenata, dok je u ostaloj populaciji taj procenat 89,1.

Romi većinom žive u teškim uslovima. Oni koji žive u brojnim neformalnim naseljima izloženi su visokom nivou diskriminacije u pristupu socijalnoj zaštiti, zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju i adekvatnom stanovanju, uključujući osnovne higijenske uslove, vodu i struju. Uslovi života u neformalnim naseljima su užasni, ona uglavnom nemaju struju i vodu a higijenski uslovi za život ne postoje. U jesenjim i zimskim mesecima često se u neformalnim naseljima dešavaju požari, u kojima se ponekada gube i životi, jer se stanovnici ovih naselja greju na sveće ili pale vatre.

Poseban problem predstavlja pitanje prinudnih iseljenja i prava na stanovanje. Zato bi trebalo podržati inicijativu romskog civilnog sektora za usvajanje *lex specialis* za legalizaciju neformalnih romskih naselja. Ovaj zakon bi omogućio regulisanje nelegalnog statusa naselja i njihovo uvođenje u urbanističke planove, što bi bio preduslov za legalizaciju pojedinačnih objekata koje bi se vršilo shodno važećem Zakonu o legalizaciji.

Tokom majskih poplava Romi su pretrpeli veliku štetu, a izgledi za rešavanje njihovih problema nažalost su mnogo manji nego kod ostalog stanovništva. Zbog loših uslova u kojima su živeli i nepostojanja dokumentacije, teško je utvrditi tačan broj potopljenih domaćinstava i ugroženih ljudi.

3. Osobe drugačije seksualne orijentacije ili rodnog identiteta. – Normativni okvir za zaštitu ravnopravnosti pripadnika LGBT populacije uglavnom je zadovoljavajući, ali se odredbe važećih zakona, strategija i podzakonskih akata kojima se zabranjuje diskriminacija ne sprovode dosledno.